

Z přímlovu při mši svaté:

Bratři a sestry, náš nebeský Otec miluje každého člověka. Prosme dnes zejména o požehnání a o dary Ducha svatého do nového školního roku pro každého z nás, zvláště pro všechny děti, jejich rodiče, učitele a vychovatele, katechety zde shromážděné.

1. Modleme se za nás, kdo **pracujeme ve školách**. Kéž je naše práce motivována touhou po předání pravdy, dobra a krásy. Abychom byli **příkladem těm**, kdo jsou nám svěřeni a obstáli jsme jak před lidmi, tak jednou před věčnou Boží Moudrostí.
2. Modleme se za naše **rodiče, prarodiče a učitele**. Dej jim dary Ducha svatého: dar rozumu a moudrosti, dar rady a síly: kéž si jsou vědomi své odpovědnosti a vychovávají novou generaci, která bude nadějí našeho národa.
3. Modleme se i za **všechny, kdo ve školách působili a již zemřeli**. Bože, odplť jim vše dobré, co na světě vykonali a přijmi je do své otcovské náruče.

Z myšlenek P. Marka O. Váchy, které zazněly při promluvě na mši svaté a poté na přednášce. Posluchači, poutníci na XII. Pouti pedagogů zcela zaplnili Jurkovičův sál.

Přednáška se nazývala: ŠKOLA, UČITEL A VÍRA V DOBĚ VIRU.

P. Marek O. Vácha přirovnal učitele ke stavitelům katedrál. Katedrály budovalo několik generací. První otevřeli základy, na ně navázali další, a jak nejlépe uměli, pokračovali. Také učitelé, vychovatelé stojí před úkolem, který přesahuje rozmezí lidského života. Neuvidíme s největší pravděpodobností výsledky své práce, ty se dostaví za 50, 100 let. Ačkoliv v tomto smyslu své úkoly nedokončíme, jsou významné.

Učitel se svým charakterem vtiskává do duše dítěte. Dítě, student je jako plastelína. Ať chceme nebo ne, v dobrém nebo ve zlém se do něj otiskujeme. Ne tolik tím, co říkáme, nýbrž svým charakterem, svou osobností. Tvarujeme budoucí generace. V tom spočívá velká odpovědnost tohoto povolání.

Slovo má velkou moc. Pochvala, povzbuzení, vyslovené přesvědčení, že něco dobrého nastane, vyvolá u těch, na které působíme, velké změny. Nikdy nevíme, co slovo vyřčené třeba ve vyučovací hodině bude znamenat. Může to být první impuls do domína věcí, jimiž se změní vesmír.

U výchovy se setkáváme s pojmem dospělost. Kdy jsme připraveni samostatně se rozhodovat? I s vědomím, že uděláme chybu, špatné rozhodnutí. K dospělosti patří i odvaha, odhodlání odpoutat se od rodičů. Být sám sebou, svébytnou osobností, odvážně vykročit i mimo hlavní proud, jít mimo vyšlapané stezky.

Na příkladu vědce augustiánského opata Georga Mendela, na pozoruhodných a barvitých událostech v jeho životě, jsme se zabývali otázkou, jaké zákonitosti působí ve vědě. Jak často nepatrné náhody, v danou chvíli zdánlivě špatné a problematické situace, mohou být zlatou žilou... Bůh umí psát i po těch křivých řádcích. To podstatné se projeví daleko později.

V umění, teologii a také u svatých postav je to jiné než ve vědecké sféře. Fungují tam jiné principy. Individuální genius, talent a jedinečnost tvůrce zanechá dílo, které by jiný současník nezanechal.

Svatí nebyli obdařeni pouze výjimečnou Boží milostí. I oni měli své křehkosti, prožívali své životy s jejich výšinami, krizemi, pokušeními i trápením, měli svá charismata a výzvy. I my jsme povoláni, jak nás vybízí papež František, snažit se vykročit, možná klopýtat, ale jít ke svatosti. Na životě každého z nás záleží.

Rozhodující proměny v dějinách světa byly spolupůsobeny dušemi, o nichž žádná dějepisná kniha nepojednává. A kterým duším vděčíme za poměny v našem osobním životě, to se dozvíme, jak připomněl P. Vácha, daleko později. Až v ten den, v němž bude vše skryté odhaleno.

Není lhostejné, kde se nacházíme. Svatý Hostýn, kde se generace poutníků modlily, kde se děly a dějí zázraky, nás vybízí, abychom se obrátili. Toto místo je posvátné.

Velmi zajímavé byly úvahy nad ilustrací z 16. století. Přemýšleli jsme o smrtelném hříchu lenosti - acedia. Jak je důležité vzít svou pouť životem do svých rukou, nedívat se pasivně z okna, ale přitakat svému poslání, naplnit život.

Vzhledem k publiku a tématu věnoval P. Marek O. Vácha pečlivou pozornost důležitosti vzdělání, jeho pojetí v čase. Jaký důraz na něj např. kladli a kladou bratři Židé. Učení, studium je pojímáno jako forma modlitby. Například v přírodních vědách můžeme objevovat (a chválit) Boha ve stvořené přírodě. Poznáváme-li obrazy v galeriích, učíme se rozumět jejich tvůrcům, nahlížíme do jejich nitra.

V závěru jsme si uvědomili, co nám dala koronavirová doba pochopit: chodit do školy není otravná povinnost, není to naše právo, nýbrž učit se ve škole je privilegium. Museli jsme se více věnovat samostudiu a výuce on line. Také kostely se musely vyprázdnit. Tudíž vezme, vnímejme, že i účast na mši svaté, svátosti jsou nikoliv našim právem. Je to privilegium.

P. M. Vácha na nás mimořádně zapůsobil svou oduševnělostí, skromností, živým bohatým jazykem, především však originalitou, hloubkou a přesvědčivostí úvah. Jeho vystoupení bylo korunováno velkým a dlouhým potleskem. Vážíme si jeho návštěvy mezi pedagogy na Svatém Hostýně.